

O'ZBEKISONDA KATTA VA XALQARO LOYIHALARNI BOSHQARISH: TAJRIBA VA AMALIY MISOLLAR

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14984743>

Ruziyeva Shaxlo Dilmuratovna

*O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi "Biznes va tadbirkorlik
Oliy maktabi" MBA_GM magistranti*

Annotatsiya

So'nggi o'n yilliklarda global iqtisodiy o'zgarishlar va globalizatsiya jarayonlari O'zbekistonning iqtisodiy rivojlanishida katta loyihalarning o'rnini va ahamiyatini oshirdi. Ushbu maqolada O'zbekistonda amalga oshirilayotgan yirik loyihalar, jumladan, energetika, transport, sanoat va madaniyat sohalaridagi loyihalar, shuningdek, xalqaro hamkorlik asosida amalga oshirilayotgan loyiha boshqaruvi tajribasi tahlil qilinadi. Maqola loyihalar tushunchasining nazariy asoslari, loyiha boshqaruvi metodologiyalari (kalendardagi rejalashtirish, byudjetlashtirish, sifat nazorati) va O'zbekistonning milliy va xalqaro loyihalarida qo'llanilayotgan zamonaviy yondashuvlarni yoritadi. Ushbu maqola O'zbekistonning yirik va xalqaro loyihalarini boshqarish jarayonidagi dolzarb masalalarni yoritishga qaratilgan bo'lib, nazariy va amaliy tajribalarni tahlil qilish orqali kelajakdagi rivojlanish istiqbollari ko'zda tutadi.

Kalit so'zlar

O'zbekiston, boshqaruv, loyiha, metodologiya, iqtisodiyot, loyiha boshqaruvi, globalizatsiya, hamkorlik.

Аннотация

В последние десятилетия глобальные экономические изменения и процессы глобализации усилили значимость крупных проектов в экономическом развитии Узбекистана. В данной статье анализируются реализуемые в Узбекистане крупные проекты, включая проекты в сферах энергетики, транспорта, промышленности и культуры, а также рассматривается опыт управления проектами в рамках международного сотрудничества. В статье освещаются теоретические основы понятия "проект", методологии управления проектами (календарное планирование, бюджетирование, контроль качества) и современные подходы, применяемые в национальных и международных проектах Узбекистана. Данная работа направлена на изучение актуальных вопросов управления крупными и

международными проектами, анализ теоретического и практического опыта, а также рассмотрение перспектив дальнейшего развития.

Ключевые слова

Узбекистан, управление, проект, методология, экономика, управление проектами, глобализация, сотрудничество.

Annototsiya

In recent decades, global economic changes and globalization processes have increased the significance of large-scale projects in Uzbekistan's economic development. This article analyzes major projects being implemented in Uzbekistan, including those in the energy, transportation, industrial, and cultural sectors, while also examining project management practices within international cooperation frameworks. The paper highlights the theoretical foundations of the concept of "project," project management methodologies (scheduling, budgeting, quality control), and modern approaches applied in national and international projects in Uzbekistan. This study aims to explore current issues in managing large-scale and international projects, analyze theoretical and practical experiences, and consider prospects for further development.

Key words

Uzbekistan, management, project, methodology, economy, project management, globalization, cooperation.

Zamonaviy iqtisodiy sharoitda loyiha tushunchasi va loyiha boshqaruvi har qanday yirik tashabbusning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi uchun asosiy omilga aylandi. O'zbekiston so'nggi yillarda milliy iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish, investitsiyalarni jalb etish va innovatsiyalarni tatbiq etish maqsadida katta hajmdagi loyihalarni amalga oshirishga yo'naltirilgan strategiyalarni ishlab chiqmoqda. Shu bilan birga, xalqaro hamkorlik, xorijiy investitsiyalar va global texnologiyalarni joriy etish orqali O'zbekiston yirik loyihalar boshqaruvi tajribasini boyitmoqda.

Loyiha – bu ma'lum bir maqsadga erishish uchun belgilangan muddat ichida amalga oshiriladigan va o'ziga xos natija beradigan faoliyatlar to'plamidir. Loyihaning mohiyati quyidagi jihatlarida namoyon bo'ladi:

- **Innovatsion yondashuv.** Loyihalar yangi g'oyalarni, texnologiyalarni yoki ish usullarini sinovdan o'tkazish imkonini beradi.

- **Aniq maqsad va natijaviylik.** Har bir loyiha aniq belgilangan maqsad va uning amalga oshirilishi natijasida kelib chiqadigan o'zgarishlarni ifodalaydi.

• **Resurslar va vaqt cheklov.** Loyihalarni rejalashtirishda mavjud moliyaviy, insoniy va texnologik resurslar hamda belgilangan vaqt doirasi muhim rol o'ynaydi.

• **Boshqaruv jarayoni.** Loyihani boshqarish jarayoni kalendardagi rejalashtirish, byudjetlashtirish, sifat nazorati va bajarilgan hajmni monitoring qilish kabi elementlarni o'z ichiga oladi.

O'zbekistonning iqtisodiy rivojlanishi uchun strategik ahamiyatga ega bo'lgan bir qator yirik loyihalar mavjud. Quyida ba'zi asosiy misollar keltiriladi:

1. Transport va infratuzilma loyihalari

➤ **Yo'l va temir yo'l loyihalari:** Respublikada amalga oshirilayotgan yangi avtotransport yo'llari, temir yo'l tarmoqlarini kengaytirish va zamonaviylashtirish loyihalari mamlakat ichki va tashqi savdoni mustahkamlashga xizmat qilmoqda. Masalan, "Xalqaro transport koridori" loyihasi orqali O'zbekistonning Yevropa va Osiyo bozorlari o'rtasidagi logistika aloqalari yaxshilanmoqda.

➤ **Shahar transport tizimi:** Toshkent va boshqa yirik shaharlarning metropoliten tizimlarini modernizatsiya qilish, yangi metro yo'nalishlarini qurish hamda aqlli transport tizimlarini joriy etish rejalashtirilmoqda.

Quyidagi loyihalar O'zbekistonning transport infratuzilmasini rivojlantirish va jamoat transporti xizmatlarini yaxshilashga qaratilgan.

➤ **Jamoat transportini yangilash va kengaytirish:** Toshkent shahri uchun 2022-yilda Toshkent shahri uchun 200 ta o'rta sig'imli SAZ LE 60, 190 ta katta sig'imli MAN avtobuslari va ilk bor 20 ta zamonaviy elektrobuslar xarid qilindi. 2023-yilda esa, qo'shimcha ravishda 1 000 ta avtobus, jumladan, 500 ta katta sig'imli Yutong, 200 ta o'ta katta sig'imli King Long avtobuslari va 302 ta Yutong elektrobuslari olib kelindi. (Ma'lumotlar Daryo.uz saytida chop etilgan.)

➤ **Avtobus yo'laklari tashkil etish:** Toshkent shahrida 2023-yilda avtobuslar uchun 48,2 km alohida ajratilgan yo'laklar tashkil etilgan. (ma'lumot Daryo.uz saytida berilgan)

➤ **Transport xizmatlari hajmi:** 2023 yilda respublika bo'yicha transport xizmatlari hajmi 108,5 trln so'mni tashkil etgani va bu 2022 yilga nisbatan 8% ga oshgan.¹

¹ Маълумот Ўзбекистон Республикаси Статистика агентлиги сайтида chop etilgan.

➤ **"Toshkent-Sharqiy" aeroportining yangilanishi:** 4 km uzunlikdagi uchish-qo'nish yo'lagi qurilib, 25 ta samolyot uchun turargoh va zamonaviy terminallar barpo etildi.²

1-rasmда Iqtisodiy tadqiqotlar va islohotlar markazi infografikasida O'zbekistonda transport sohasining 7 yil davomida rivojlanish dinamikasi keltirilgan.

2. Energetika loyihalari

Yangi energiya manbalari. Respublikada energiya samaradorligini oshirish va ekologik toza energiya manbalarini rivojlantirish maqsadida quyosh va shamol elektr stansiyalarini qurish loyihalari amalga oshirilmoqda. **Elektr ta'minoti infratuzilmasi:** Mamlakatda mavjud energetika tarmog'ini modernizatsiya qilish, tranzit va energiya samaradorligini oshirish bo'yicha keng qamrovli loyihalar, jumladan,

➤ **Sirdaryo viloyatida 1500 MVt quvvatli bug'-gaz elektr stansiyasi qurilishi:** 2023-yil 27-noyabrda Prezident Shavkat Mirziyoev mazkur stansiyani tarmoqqa ulash marosimida ishtirok etdi. Loyiha qiymati 1,1 milliard dollar bo'lib, 3 milliondan ortiq xonadon va sanoat korxonalarini elektr energiyasi bilan ta'minlashga xizmat qiladi.³

➤ **Navoiy IESda 650 MVt quvvatli uchinchi bug'-gaz qurilmasi qurilishi:** 2023-2026 yillarda amalga oshiriladigan ushbu loyiha qiymati 784,6

² Маълумот Ўзбекистон Республикаси Президентининг расмий веб-сайтида берилган.

³ O'zbekiston Prezidenti yirik energetika loyihalariga start berdi. Maqola 27.11.2023. Расмий веб сайт: https://president.uz/uz/lists/view/6890?utm_source=chatgpt.com

million dollar bo'lib, yiliga 4,8 milliard kilovatt soat qo'shimcha elektr energiyasi ishlab chiqarishni ta'minlaydi.⁴

➤ **Qayta tiklanuvchi energiya manbalari ulushini oshirish:** 2024-yil 14-dekabrda Prezident 2030-yilgacha qayta tiklanuvchi energiya manbalari ulushini 54% ga yetkazish rejasini e'lon qildi. Bu maqsadda 2025-yilgacha 3,4 GVt quvvatli 18 ta quyosh va shamol stansiyalari hamda 1,8 GVt quvvatli energiya saqlash tizimlari ishga tushiriladi.⁵

2-rasmda Iqtisodiy tadqiqotlar va islohotlar markazi infografikasida O'zbekistonda 2030 yilgacha qayta tiklanuvchi energiya manbalari ulushini dinamikasi keltirilgan.

3. Sanoat va investitsiya loyihalari

Erkin iqtisodiy zonalar va sanoat parklar. O'zbekistonning sanoat salohiyatini oshirish maqsadida yaratilayotgan maxsus iqtisodiy hududlar, erkin savdo zonalar va innovatsion sanoat parklar orqali xorijiy investitsiyalarni jalb etish, ishlab chiqarish salohiyatini oshirish ko'zda tutilgan.

➤ **Sanoat zonalar va yirik investitsiya loyihalari infratuzilmasiga mablag' ajratish.** 2023-yilda sanoat zonalar va yirik investitsiya loyihalari infratuzilmasi uchun 1,7 trillion so'm yo'naltirildi. Shuningdek, "G'ijduvon" va "Qo'qon" erkin iqtisodiy zonalar hududi kengaytirildi. (Ma'lumot Xalq so'zi gazetasi 2023 yil: <https://xs.uz/uzkr/post/2023-jilda-sanoat-zonalar-va-jirik-investitsiya-loyihalari-infratuzilmasi-uchun-17-trillion-som-jonaltiriladi>)

➤ **Italiyaning SACE kredit agentligi bilan hamkorlik.** 2023-yil iyunida "Issiqlik elektr stansiyalari" AJ va Italiyaning SACE kredit agentligi o'rtasida 2,2

⁴ "Navoiy IES" AJ va Yaponiyaning "Mitsubishi Power Ltd" kompaniyasi o'rtasida hamkorlik shartnomasi imzolandi. Maqola. Веб sahifasi: (https://uza.uz/uz/posts/navoiy-iesda-yiliga-48-milliard-kilovatt-soat-qoshimcha-elektr-energiyasi-ishlab-chiqariladi-526328?utm_source=chatgpt.com)

⁵ Долю «зелёной» энергии в Узбекистане к 2030 году планируется увеличить до 54% вместо 40% . Статья. Веб сайт: <https://www.gazeta.uz/ru/2024/12/17/green-energy/>

milliard yevro qiymatidagi 4 ta yirik loyihani moliyalashtirish bo'yicha shartnomalar imzolandi. Bu loyihalar Toshkent IESni modernizatsiya qilish va poytaxtning 6 ta tumanida gaz porshenli qurilmalar qurilishini o'z ichiga oladi. (https://www.gazeta.uz/uz/2023/06/09/energy/?utm_source=chatgpt.com)

4. **Madaniy va ilmiy loyihalar** bo'yicha O'zbekiston Prezidentining 2023-yilning 25-dekabridagi qabul qilingan "Aholiga madaniy xizmat ko'rsatish darajasini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi **gi PQ-406-son qarori bunga dalil bo'la oladi.** Bunda:

➤ **Xalqaro ilmiy va madaniy hamkorlik.** O'zbekistonning xalqaro ta'lim va ilmiy hamkorlik loyihalari, talabalar almashinuvi, ilmiy-tadqiqot institutlari o'rtasidagi hamkorlik va madaniy tadbirlar tashkil etish orqali mamlakatning intellektual salohiyatini oshirish ko'zda tutilgan.

➤ **"Madaniyat to'lqinlari" media loyihasi:** 2024-yil 1-apreldan boshlab, mazkur loyiha doirasida jamoatchilik tomonidan ijobiy qabul qilingan va g'oyaviy yuksak eng yaxshi 50 ta media mahsulotning har biri 50 million so'm pul mukofoti bilan taqdirlanadi.⁶

➤ **"O'zbek madaniyati elchisi" maqomi ta'sisi:** Milliy madaniyatni xorijiy davlatlarda faol targ'ib etish va ommalashtirish maqsadida, Tashqi ishlar vazirligi bilan kelishgan holda, "O'zbek madaniyati elchisi" maqomi beriladi. Bu maqomga ega shaxslarga ko'krak nishoni va yorliq topshiriladi.

➤ **"Yulduz bilan sayohat" loyihasi:** Hududlarning o'ziga xos turistik salohiyatini targ'ib qilish va sayyohlar tashrifini oshirish maqsadida, ijtimoiy tarmoqlarda 500 mingdan ortiq obunachisi bo'lgan mashhur shaxslar ishtirokida ushbu loyiha amalga oshirilmoqda.

➤ **Madaniyat vazirligiga budget ajratmalari.** 2024-yilda davlat budjetidan Madaniyat vazirligiga 1,1 trillion so'mdan ortiq mablag' ajratilishi rejalashtirilgan. Bu mablag'lar milliy kino mahsulotlarini yaratish, Toshkent xalqaro kinofestivalini o'tkazish va bolalar musiqa hamda san'at maktablarini milliy cholg'u asboblari bilan ta'minlash kabi maqsadlarga yo'naltiriladi. (https://www.gazeta.uz/uz/2023/11/07/ministry-of-culture/?utm_source=chatgpt.com)

O'zbekistonning madaniy merosini asrash va xalqaro ilmiy hamda madaniy hamkorlikni rivojlantirishga qaratilgan muhim qadamlardir. **Madaniy merosni asrash,** tarixiy va madaniy obidalarni tiklash, modernizatsiya qilish va ularni

⁶ O'zbekiston Prezidentning 25.12.2023 yildagi «Aholiga madaniy xizmat ko'rsatish darajasini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi **PQ-406-son qarori.** https://www.norma.uz/uz/qonunchilikda_yangi/madaniy_tadbirlarning_yangi_loyihalari_rejalashtirilgan?utm_source=chatgpt.com

turistik obyekt sifatida rivojlantirish bo'yicha quyidagi loyihalar amalga oshirilmoqda.

➤ **Nomoddiy madaniy merosni muhofaza qilish choralari.**

2024-yil 1- apreldan boshlab, noyob va yo'qolib ketish xavfi ostida bo'lgan nomoddiy madaniy meros namunalarini saqlovchi 20 nafar shaxs aniqlanib, ular har oyda 5 million so'm miqdorida rag'batlantirib boriladi.

➤ **"Qadriyat" elektron platformasi va mobil ilovasi yaratilishi.** 2024-yil 1- oktabrgacha nomoddiy madaniy merosni saqlash va targ'ib qilish maqsadida ushbu platforma va ilovalar ishga tushiriladi.

➤ **Etnofolklor laboratoriyasining tashkil etilishi:** Madaniyatshunoslik va nomoddiy madaniy meros ilmiy-tadqiqot institutida etnofolklor laboratoriyasi tashkil etilib, nomoddiy madaniy meros namunalarini ilmiy o'rganish va rivojlantirishga hissa qo'shadi.

O'zbekistonning yirik loyihalarini muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun quyidagi boshqaruv metodologiyalari qo'llanilmoqda:

➤ **Kalendardagi rejalashtirish.** Loyihaning barcha bosqichlarini aniq belgilash, ularning bajarilish muddatlarini aniqlash va jadval asosida monitoring qilish.

➤ **Byudjetlashtirish.** Har bir loyiha uchun moliyaviy resurslarni aniqlash, ularni optimal taqsimlash va nazorat qilish.

➤ **Sifat nazorati.** Loyihaning bajarilish jarayonida belgilangan standartlarga, texnik va texnologik talablar asosida sifat nazoratini amalga oshirish.

➤ **Risklarni boshqarish.** Loyihada yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xavf-xatarlarni aniqlash, ularni minimallashtirish va muqobil choralarni ishlab chiqish.

➤ **Agile va Scrum metodologiyalari.** Xalqaro tajribalar asosida yirik loyihalarda tezkor moslashuvchanlik va jamoaviy ishni ta'minlash uchun zamonaviy metodologiyalar qo'llanilmoqda.

O'zbekistonning xalqaro loyihalarda ishtirok etishi va ularni boshqarish jarayoni alohida yondashuvlarni talab qiladi. Bu borada quyidagi jihatlar muhim ahamiyatga ega:

➤ **Madaniy va til farqlari.** Xalqaro loyihalarda ishtirok etuvchi tomonlar o'rtasida madaniy, til va ish uslublari farqlari mavjud bo'lishi mumkin. Shu bois, muvaffaqiyatli boshqaruv uchun madaniy moslashuvchanlik va interkultural kommunikatsiya muhimdir.

➤ **Global logistika.** Xalqaro loyihalar doirasida transport va logistika tizimlarining samarali tashkil etilishi, eksport-import jarayonlari va bojxona tartib-taomillari hisobga olinishi lozim.

➤ **Siyosiy va iqtisodiy risklar.** Xalqaro investitsiyalar va hamkorlik sharoitida siyosiy barqarorlik, huquqiy baza va iqtisodiy xavflarni oldindan tahlil qilish talab etiladi.

➤ **Zamonaviy texnologiyalarni joriy etish.** Xalqaro tajriba va ilg'or texnologiyalar asosida loyiha boshqaruvi tizimini optimallashtirish, ayniqsa IT va sun'iy intellekt asosida avtomatlashtirish tizimlarini yaratish istiqbolli yo'nalish hisoblanadi.

Muammolar va imkoniyatlar

O'zbekiston yirik loyihalarni amalga oshirishda bir qator qiyinchiliklarga duch kelmoqda. Ularning ichida:

➤ **Normativ-huquqiy baza.** Loyihalarni amalga oshirish jarayonida milliy qonunchilik, ekologik me'yorlar va davlat xaridlari bo'yicha normativ hujjatlarning dolzarbligi va ularni amalga oshirishdagi murakkabliklar mavjud.

➤ **Texnologik va innovatsion imkoniyatlar.** Zamonaviy texnologiyalarni joriy etishda infratuzilma va kadrlar salohiyati yetarli bo'lmasligi mumkin.

➤ **Xalqaro raqobat va hamkorlik.** Xalqaro bozor sharoitida o'zaro hamkorlik va investitsiyalarni jalb etish uchun xalqaro standartlarga mos keladigan boshqaruv tizimini yaratish zarurati mavjud.

Shu bilan birga, yuqoridagi muammolarga qaramay, O'zbekistonning yirik loyihalarni boshqarish sohasidagi istiqbollari katta. Davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan strategik tashabbuslar, xorijiy investitsiyalar va xalqaro hamkorlik kelajakda loyihalarni yanada samarali amalga oshirish imkoniyatini yaratmoqda.

Хулоса

O'zbekiston iqtisodiyotida katta va xalqaro loyihalar boshqaruvi dolzarb yo'nalish hisoblanadi. Loyihalar nafaqat milliy darajada innovatsion yondashuvni, balki xalqaro tajriba va ilg'or texnologiyalarni tadbiq etishni ham talab qiladi. Mazkur maqolada O'zbekistonning transport, energetika, sanoat va madaniyat sohalarida amalga oshirilayotgan yirik loyihalar misollari, shuningdek, loyiha boshqaruvi metodologiyalari, risklarni boshqarish va xalqaro hamkorlik jihatlari tahlil qilindi. Kelajakda normativ-huquqiy baza, texnologik salohiyat va madaniy moslashuvchanlikni hisobga olgan holda yirik loyihalarni boshqarish tizimini yanada takomillashtirish istiqbolli yo'nalish sifatida e'tirof etilishi lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. **Islomov A., Karimov B.** (2022). *O'zbekistonning Energetika Sektorida Rivojlanish Strategiyalari*. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot Noshriyoti.
2. **Rahmonov D.** (2021). *Transport Infratuzilmasini Modernizatsiya Qilish: Amaliy Tajribalar*. Samarqand: Innovatsion Texnologiyalar Markazi.
3. **Saidov M., Tursunova F.** (2020). *Loyiha Boshqaruvi va Xalqaro Hamkorlik*. Toshkent: Universitet Noshriyoti.
4. **Akramov R.** (2019). *Agile va Scrum Metodologiyalari Asosida Yirik Loyihalarni Boshqarish*. Buxoro: Texnologik Rivojlanish Instituti.
5. **Mirzaeva S.** (2018). *Xalqaro Investitsiyalar va Loyiha Boshqaruvi: Nazariy-Asosiy Masalalar*. Toshkent: Iqtisodiy Tadqiqotlar Markazi.
6. **O'zbekiston Respublikasi Investitsiyalar va Tashqi Savdo Vazirligi.** (2023). *O'zbekistonda investitsion iqlim*. Olingan: <http://www.mift.uz>
7. **The World Bank.** (2023). *Uzbekistan Overview*. Olingan: <https://www.worldbank.org/en/country/uzbekistan/overview>
8. **UNDP O'zbekiston.** (2023). *O'zbekistonda barqaror rivojlanish*. Olingan: <https://www.uz.undp.org>
9. **O'zbekiston Respublikasi rasmiy portali.** (2023). *Hukumat loyihalari va islohotlari*. Olingan: <https://www.gov.uz/en>
10. 2024 йилда Маданият вазирлигига бюджетдан 1,1 трлн сўм ажратилиши кутилмоқда. Пуллар нимага сарфланади? Мақола. 7.11.2023. https://www.gazeta.uz/uz/2023/11/07/ministry-of-culture/?utm_source=chatgpt.com
11. Запланированы новые проекты культурных мероприятий. https://www.norma.uz/novoe_v_zakonodatelstve/zaplanirovany_novye_proekty_kulturnyh_meropriyatiy
12. 2023 йилда sanoat zonalarini va yirik investitsiya loyihalari infratuzilmasini uchun 1,7 trillion sўm iynaltiriladi (Xalq sўzi gazetasi 2023 йil: <https://xs.uz/uzkr/post/2023-jilda-sanoat-zonalari-va-jirik-investitsiya-lojihalari-infratuzilmasi-uchun-17-trillion-som-jonaltiriladi>)
13. Италия Ўзбекистонга энергетика loyihalari uchun 2,2 mlrd evro ajrataди. [Италия Ўзбекистонга энергетика loyihalari uchun 2,2 mlrd evro ajrataди - Ўзбекистон янгиликлари - Газета.uz](https://www.gazeta.uz/uz/2023/11/07/italiya-uzbekiston-ga-energetika-loyihalari-uchun-22-mlrd-evro-ajrataди-gazeta.uz)
14. ("Навоий ИЭС" АЖ ва Япониянинг "Mitsubishi Power Ltd" kompaniyasi iyrтасида xamkorlik шартномаси imzolandi. Мақола

https://uza.uz/uz/posts/navoiy-iesda-yiliga-48-milliard-kilovatt-soat-qoshimcha-elektr-energiyasi-ishlab-chiqariladi_526328?utm_source=chatgpt.com

15. Долю «зелёной» энергии в Узбекистане к 2030 году планируется увеличить до 54% вместо 40%. Статья.

<https://www.gazeta.uz/ru/2024/12/17/green-energy/>